

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR.I-857 9 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2062“ PROJEKTO
(toliau – Nutarimo projektas)
(Nr. 14-0153-01-IS) (TAIS Nr. 14-13946)**

2014-12-12 Nr. NV-3925

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-2062 (toliau – Įstatymo projektas), pateikiant pasiūlymus jį tobulinti. Pastebėtina, kad Nutarimo projekto 1 punkte pateikta konkreti Įstatymo projekto 1 straipsnyje keičiamo Alkoholio kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 2 dalies formuluotė laikytina nepakankamai apibrėžta ir nesuteikianti keičiamam teisiniam reguliavimui aiškumo bei tikslumo. Manytina, kad Nutarimo projekto 1 punktas turi būti tikslinamas įvertinus kelis aspektus:

1.1. Nutarimo projekto 1 punkte nustatytas siekis „siekiant teisinio reguliavimo aiškumo bei juridinės technikos nuoseklumo“ formuluojant nuostatą nepagrindžiamas, nenurodomi Įstatymo projekto pasiūlyto reguliavimo trūkumai ir nenurodomi argumentai, įrodantys, kodėl Nutarimo projekte siūloma patikslinta nuostata yra aiškesnė ir tikslesnė.

1.2. Abejotina, ar yra įvertintas Įstatymo projektu teikiamos teisinio reguliavimo priemonės „visi parduodami alkoholiniai gėrimai turi būti ženklinami įspėjamaisiais grafiniais ženklais apie alkoholio žalą neščioms moterims“ tinkamumas, ar pagrįstai siekiama pritarti nuostatai, nenustatant šios nuostatos taikymo apimties. Atkreiptinas dėmesys, kad 2002 m. gruodžio 24 d. sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr.677 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklinimas“ tvirtinimo“ (iki 2014 m. gruodžio 13 d. galiojanti redakcija) 6.16 papunktyje nurodoma, jog „ženklinimas – visi su maisto produktu susiję žodžiai, išsami informacija, prekės ženklas, komercinis pavadinimas, paveikslėliai arba simboliai, nurodyti ant pakuotės, dokumente, pastaboje (įspėjime), etiketėje, žiede ar lankelyje“. Prekių ženklinimo ir kainų nurodymo taisyklėse, patvirtintose ūkio ministro 2002 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 170, ženklinimas apibrėžiamas kaip „vartotojui skirtos spausdintinės, rašytinės ar grafinės informacijos apie prekę ir su ja susijusią riziką bei naudojimo saugą pateikimas ant prekės ir (ar) jos pakuotės“. Taigi ženklinimas galimas ne tik vienu būdu (ant etiketės ar ant pakuotės), bet ir kitas būdais, be to, alkoholiniai gėrimai gali būti parduodami vartotojui (pvz., viešojo maitinimo įstaigoje) ne gamintojo pakuotėje, o juos išpilsčius į kitą tarą. Todėl šiame kontekste siūlytina įvertinti, ar Nutarimo projektu teikiama siūlomos nuostatos formuluotė neturėtų detaliau apibrėžti alkoholinių gėrimų ženklinimo informacijos pateikimo. Pastebėtina, kad Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodomas alkoholinių gėrimų pakuočių vienetų ženklinimas, kuris Įstatymo projekto 1 straipsnio pakeitime nenustatomas.

1.3. Nekvestionuojant Nutarimo projekte išreiškiamo pritarimo priemonei, leisiančiai informuoti vartotoją apie alkoholinių gėrimų žalą neštumo metu, svarstyтина, ar šiuo atveju nebūtų tikslinga bent preliminariai įvertinti siūlomo teisinio reguliavimo pasekmių poveikį (šis aspektas Nutarimo projekte bei lydimajame medžiagoje nėra aptartas). Galbūt įvertinus Įstatymo projektu siūlomo reguliavimo pasekmes, būtinus įgyvendinimo veiksmus (žr., Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 8 punktas (poreikis nustatyti įgyvendinimo tvarkas, sukurti grafinį ženklą apie alkoholio žalą neščioms moterims, atlikti ženklinimą ir kt.)) ar administracinę naštą ūkio subjektams, paaiškėtų, kad efektyviau ir tikslingiau įtvirtinti alkoholio ženklinimą įspėjamuoju grafiniu ženklu apie alkoholio

žalą ne tik vienai subjektų grupei – nėščioms moterims, bet kartu ir kitoms visuomenės subjektų grupėms, pvz., vairuotojams, arba tokiu būdu informuoti apie alkoholio žalą visų vartotojų sveikatai, vadovaujantis Įstatymo 3 straipsnio 7 punkte nustatyto valstybės alkoholio kontrolės politikos principu (didinti visuomenės informuotumą alkoholio vartojimo daromos socialinės ir ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui klausimais), taip pat kartu įvertinant ir tai, jog Tabako kontrolės įstatymo 8 straipsnio nuostatos dėl tabako gaminių ženklavimo įspėjamaisiais užrašais yra bendro pobūdžio „apie tabako gaminių keksmingą poveikį sveikatai“.

2. Siūlytina tikslinti Nutarimo projekto 2 punktą, atsisakant netikslios Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalies formuluotės pateikimo, ir šiame Nutarimo projekto punkte suformuluoti pasiūlymą Įstatymo projekto 2 straipsnyje nustatyti patikslintą įstatymo įsigaliojimo datą bei pavedimą Vyriausybės įgaliotai institucijai iki įstatymo įsigaliojimo parengti įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Svarstyтина, ar tikslinga Nutarimo projekto 4 punkte teikti pasiūlymą dėl Įstatymo projekto notifikavimo Europos Komisijai, nes tokią pastabą jau yra pateikęs Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2014 m. rugpjūčio 11 d. išvadoje „Dėl Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 9 straipsnio papildymo įstatymo projekto atitikties Europos Sąjungos teisei“. Tuo atveju, jei būtų apsispręsta palikti šią nuostatą, siūlytina tikslinti Nutarimo projektą teisės technikos aspektu: Nutarimo projekto pirmame punkte ir jo papunkčiuose nustatyti pasiūlymus dėl Įstatymo projekto nuostatų tobulinimo, o Nutarimo projekto antrame punkte dėti pasiūlymą dėl notifikavimo.

4. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 17 straipsniu, Vyriausybės darbo reglamentu, patvirtintu Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, Vyriausybės nutarimų projektai, kuriuose teikiamos Vyriausybės išvados dėl Seime svarstomų teisės aktų projektų, išvadas teikiantiems subjektams teikiami (bei šių subjektų išvados) paskelbiant Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

1 - ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja



Daiva Gubistienė